

Gegevens bevoegd gezag

Referentienummer

11016457

Datum ontvangst

02 FEB. 2017

JP

Formuliersversie
2017.01

Aanvraaggegevens

Ingediende aanvraag/melding

Aanvraagnummer 2769704
Aanvraagnaam zonneveld Blitsaerd
Uw referentiecode -

Ingediend op 02-02-2017
Soort procedure Reguliere procedure

Projectomschrijving aanvraag omgevingsvergunning voor zonnepanelenveld bij Blitsaerd

Opmerking kostenopgave betreft de kosten van de onderbouw. Gebruikelijk is dat daarover de leges worden berekend. Diverse gemeente rekenen voor gevallen als deze geen leges.

Gefaseerd Nee

Blokkerende onderdelen weglaten Nee

Persoonsgegevens openbaar maken Ja

Kosten openbaar maken Nee

Bijlagen die later komen indien gewenst de vergunningsaanvraag Wet natuurbescherming

Bijlagen n.v.t. of al bekend de overige bijlagetypen. Lijkt mij voor deze aanvraag niet nodig.

Bevoegd gezag

Naam: Gemeente Leeuwarden

Bezoekadres: Oldehoofsterkerkhof 2
8911 DH Leeuwarden

Postadres: Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden

Telefoonnummer: 14 058

E-mailadres: gemeente@leeuwarden.nl

Website: www.leeuwarden.nl

Bereikbaar op: Maandag-vrijdag: 8.30 - 17.00 uur. Don.: tot 19.30

Overzicht bijgevoegde modulebladen

Aanvraaggegevens

Aanvragergegevens

Locatie van de werkzaamheden

Werkzaamheden en onderdelen

 Zonnepaneel of -collector plaatsen

- Bouwen

Bijlagen

Kosten

Formulierversie
2017.01

Aanvrager bedrijf

1 Bedrijf

KvK-nummer 01094409
Vestigingsnummer 000018210384
Statutaire naam CV Blitsaerd
Handelsnaam -

2 Contactpersoon

Geslacht Man
 Vrouw

Voorletters H

Voorvoegsels la

Achternaam Faille

Functie vastgoedontwikkelaar

3 Vestigingsadres bedrijf

Postcode 9203GD

Huisnummer 2

Huisletter -

Huisnummertoevoeging -

Straatnaam De Opgang

Woonplaats Drachten

4 Correspondentieadres

Postbus 160

Postcode 9200AD

Plaats Drachten

5 Contactgegevens

Telefoonnummer 0512571471

Faxnummer -

E-mailadres h.lafaille@windgroep.nl

Gemachtigde bedrijf

1 Bedrijf

KvK-nummer 01046907
Vestigingsnummer 000017026989
Statutaire naam Wind Architecten Adviseurs
Handelsnaam -

2 Contactpersoon

Geslacht Man
 Vrouw
Voorletters F.H.
Voorvoegsels -
Achternaam Nijholt
Functie projectleider

3 Vestigingsadres bedrijf

Postcode 9203GD
Huisnummer 2
Huisletter -
Huisnummertoevoeging -
Straatnaam De Opgang
Woonplaats Drachten

4 Correspondentieadres

Postbus 160
Postcode 9200AD
Plaats Drachten

5 Contactgegevens

Telefoonnummer 0512 571 471
Faxnummer -
E-mailadres f.nijholt@waa.nu

Locatie

1 Kadastraal perceelnummer

Burgerlijke gemeente Leeuwarden

Kadastrale gemeente Leeuwarden

Kadastrale sectie M

Kadastraal perceelnummer 847

Bouwplannaam Blitsaerd

Bouwnummer -

Gelden de werkzaamheden in deze
aanvraag/melding voor meerdere
adressen of percelen? Ja
 Nee

2 Eigendomssituatie

Eigendomssituatie van het perceel U bent eigenaar van het perceel
 U bent erfpachter van het perceel
 U bent huurder van het perceel
 Anders

3 Toelichting

Eventuele toelichting op locatie het zonnepanelenveld zal geplaatst worden in de zuidoostelijke hoek van dit perceel ter grootte van 8,7 hectare, zie tekening.

Bouwen

Zonnepaneel of -collector plaatsen

1 De bouwwerkzaamheden

Wat is er op het bouwwerk van toepassing?

- Het wordt geheel vervangen
 Het wordt gedeeltelijk vervangen
 Het wordt nieuw geplaatst

Eventuele toelichting

zonnepanelenveld met een oppervlakte van 8,7 hectare

Hebt u voor deze bouwwerkzaamheden al eerder een vergunning aangevraagd?

- Ja
 Nee

2 Plaats van het bouwwerk

Waar gaat u bouwen?

Terrein

3 Seizoensgebonden en tijdelijke bouwwerken

Gaat het om een seizoensgebonden bouwwerk?

- Ja
 Nee

Gaat het om een tijdelijk bouwwerk?

- Ja
 Nee

4 Uiterlijk bouwwerk/welstand

Beschrijf van de onderstaande onderdelen de materialen en kleuren die u voor het bouwwerk gebruikt. U mag het veld leeg laten als u materialen en kleuren in de bijlagen vermeldt

Vul hier overige onderdelen en bijbehorende materialen en kleuren in.

-

5 Mondeling toelichten

Ik wil mijn bouwplan mondeling toelichten voor de welstandscommissie/stadsbouwmeester.

- Ja
 Nee

Formuliersversie
2017.01

Bijlagen

Formele bijlagen

Naam bijlage	Bestandsnaam	Type	Datum Ingediend	Status document
locatie en inpassing zonnepanelenveld	150070S-zonnep- anelenveld-.pdf	Anders	2017-02-02	In behandeling

Formuliersversie
2017.01

Kosten

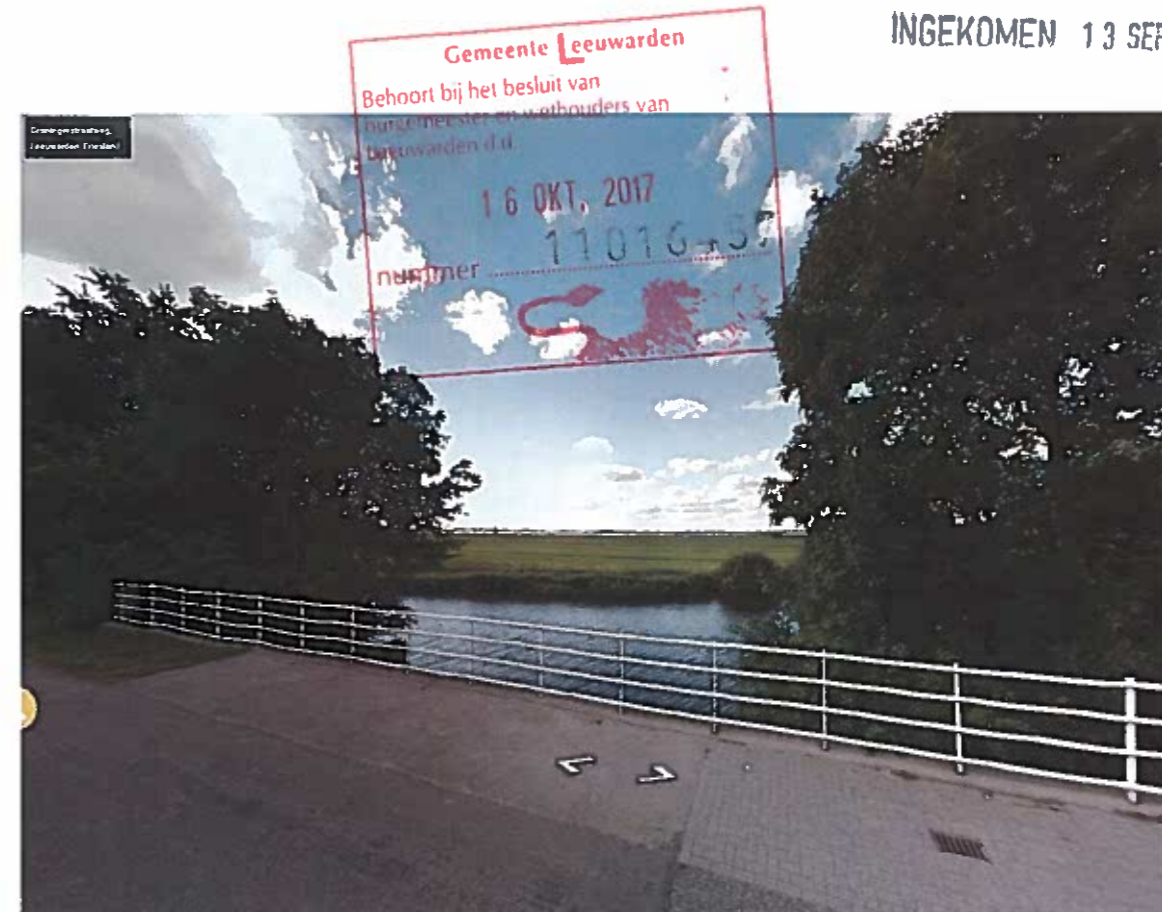
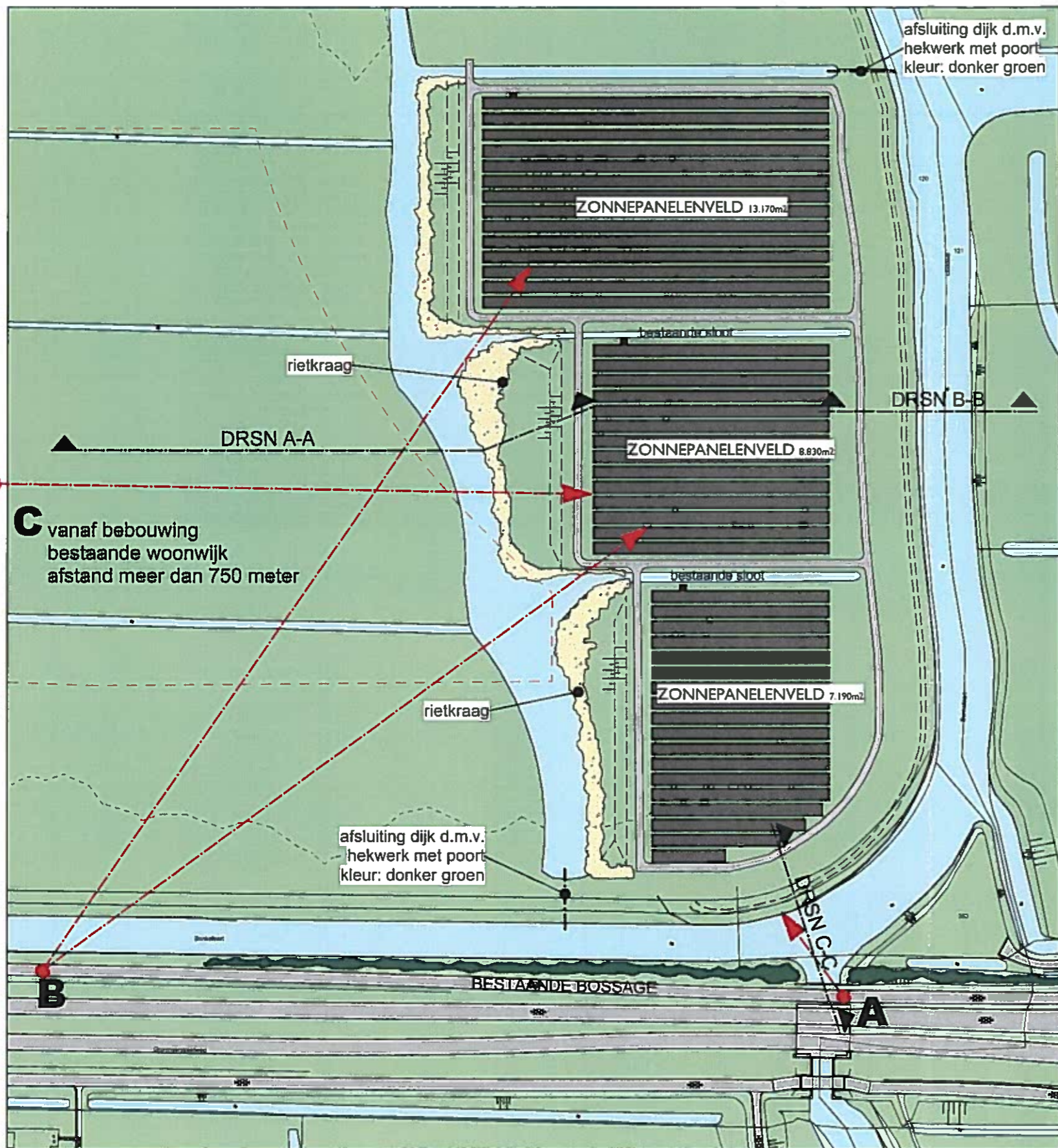
Bouwen

Zonnepaneel of -collector plaatsen

Wat zijn de geschatte kosten in 750000
euro's (exclusief BTW)?

Projectkosten

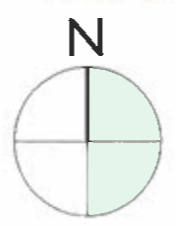
Wat zijn de geschatte kosten 750000
voor het totale project in euro's
(exclusief BTW)?

AANZICHT A

AANZICHT B

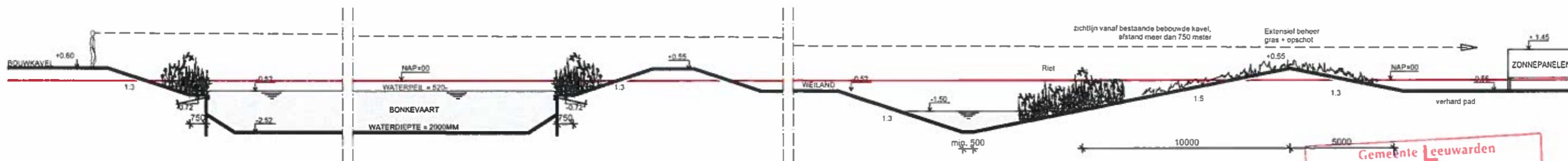

WIND ARCHITECTEN ADVISEURS

WAA

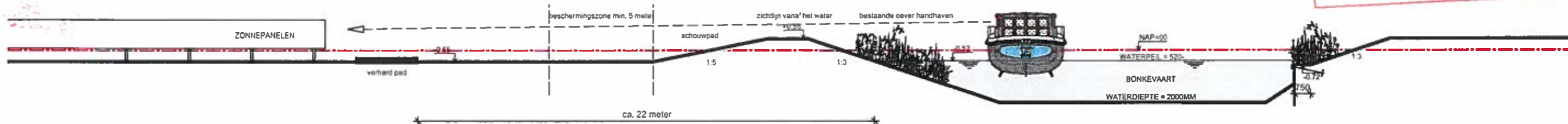
De Opgang 2
Postbus 160
9200 AD Drachten
T (0512) 571 471
E info@waa.nu
I www.waa.nu

WERK	LEEWARDEN BLITSAERD	WERKNR.	BLAD
BETREFT	ZONNEPANELENVELD		
OPDRACHTGEVER	C.V. BLITSAERD		
SCHAAL	1:2000		
DATUM	15-06-2017		
GEWIJZIGD	06-09-2017		
		170100 S-07	

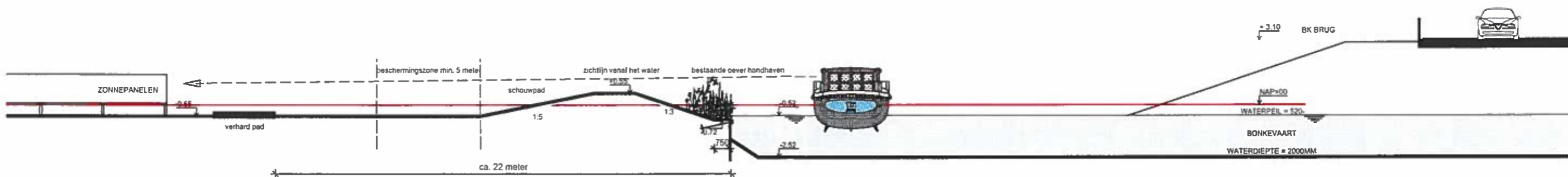

DOORSNEDE A-A

Gemeente Leeuwarden
 Behoort bij het besluit van
 burgemeester en wethouders van
 Leeuwarden d.d.
 16 OKT. 2017
 nummer 11016457

DOORSNEDE B-B

DOORSNEDE C-C

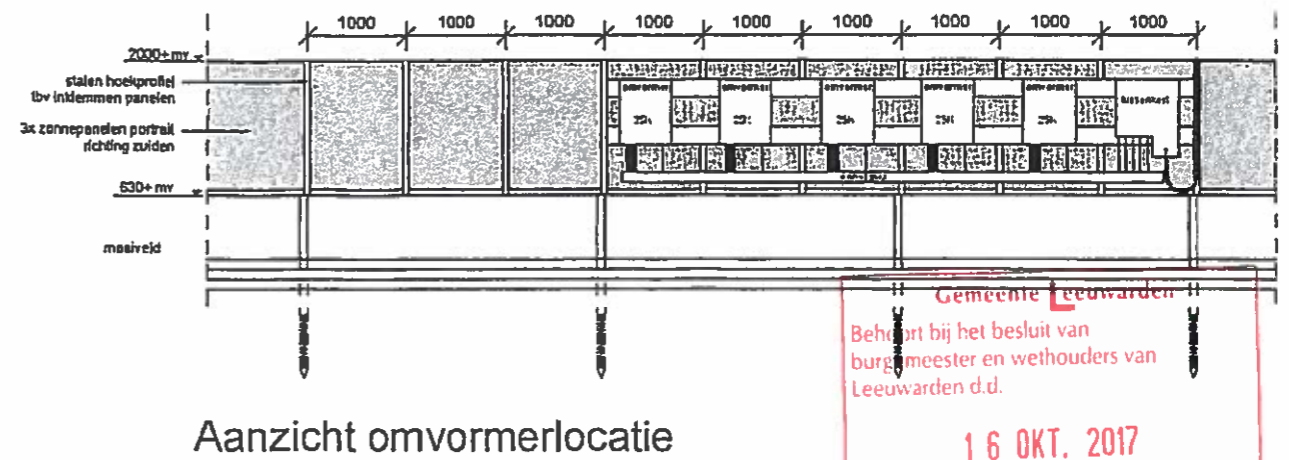
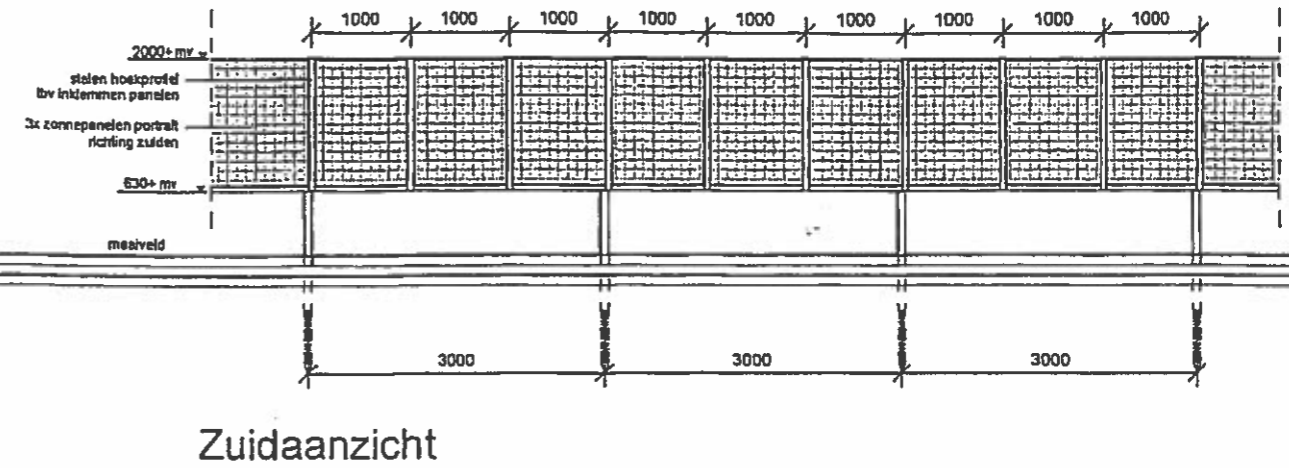
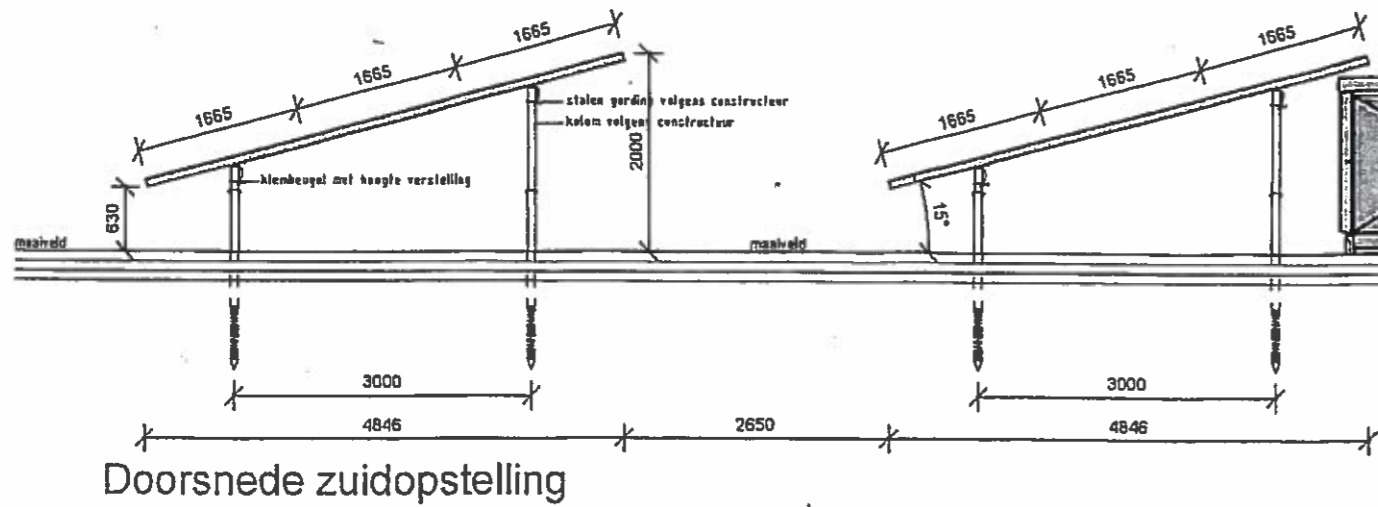
WIND ARCHITECTEN ADVISEURS

WAA

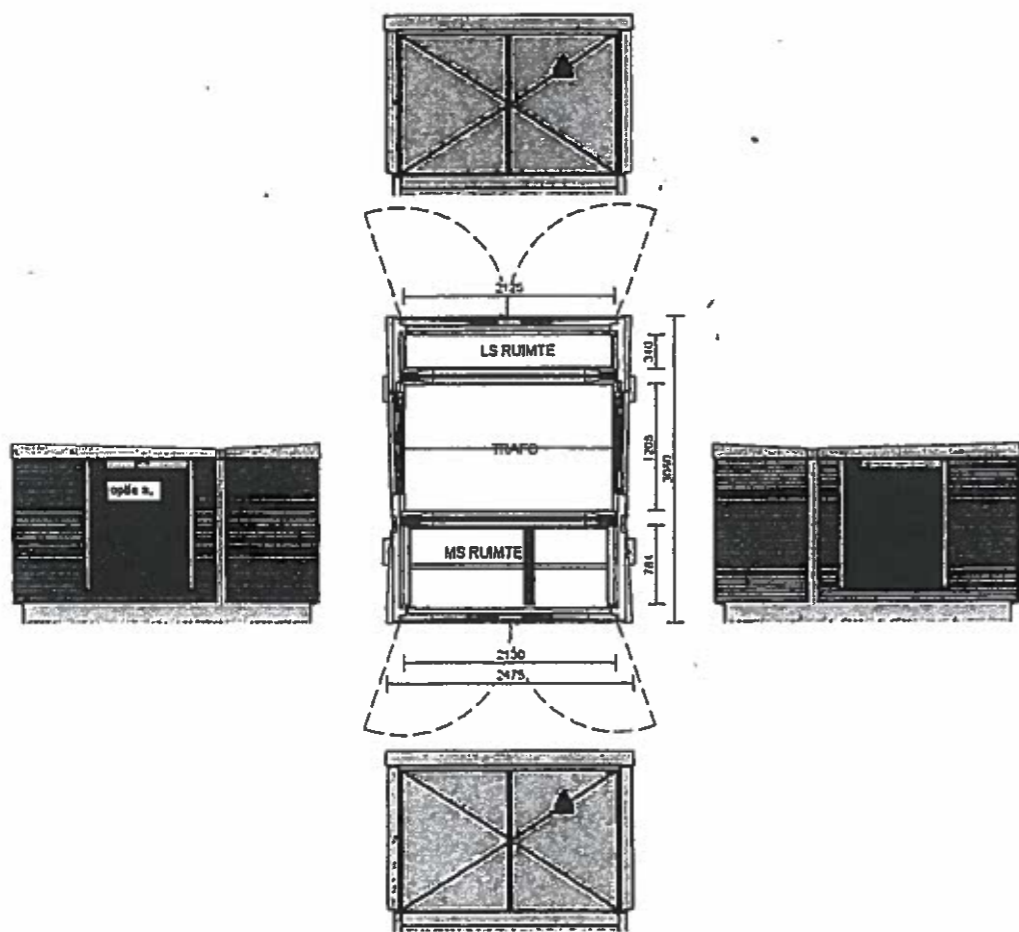
De Opgang 2
 Postbus 160
 9200 AD Drachten
 T (0512) 571 471
 E info@waa.nu
 I www.waa.nu

WERK	LEEWARDEN BLITSAERD
BETREFT	DOORSNEDEN T.P.V. ZONNEPANELENVELD
OPDRACHTGEVER	C.V. BLITSAERD
SCHAAL	1:200
DATUM	15-06-2017
GEWIJZIGD	06-09-2017

WERKNR. 170100
 BLAD S-08

Gemeente Leeuwarden
 Behoort bij het besluit van
 burgemeester en wethouders van
 Leeuwarden d.d.
 16 OKT. 2017
 nummer 11016457

ZONNEPANELENVELD BLITSAERD

Aanvraag CV Blitsaerd

Tekening d.d. 26 juli 2017

Panelen uitvoering all black

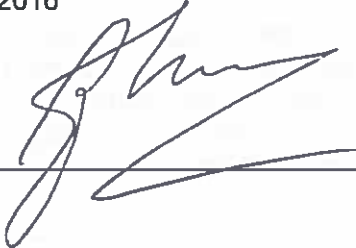
Installaties uitvoering donker (gedekt)

Opstelling op het zuiden, helling 15 graden

Ecologische vooranalyse Zonnepark Blitsaerd

Opdrachtgever CV Blitsaerd
Referentie Strijkstra, R.J. 2015. Notitie 2698#1 Ecologische vooranalyse Zonnepark Blitsaerd. A&W-notitie 2698#1. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

Projectcode 2698#1
Status Definitief
Datum 20 oktober 2016
Projectleider R. Strijkstra
Autorisatie R. Strijkstra

Inhoud

1. Inleiding
2. Ecologische setting
3. Belangrijkste knelpunten
4. Conclusies en advisering

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv

Suderwei 2
Postbus 32, 9269 ZR Feanwâlden
tel. 0511 – 474764, fax 0511 – 472740
email: info@altwym.nl
website: www.altwym.nl

Inleiding

In verband met de planontwikkeling voor de mogelijke aanleg van zonnepark Blitsaerd, heeft CV Blitsaerd aan Altenburg en Wymenga gevraagd om een beknopte vooranalyse uit te voeren ten aanzien van ecologie. Het gevraagde onderzoek bestaat uit een korte inventarisatie van mogelijk optredende knelpunten, die het voornemen tot realisering van het zonnepark heeft met de vigerende natuurwetgeving. Genoemde inventarisatie wordt in deze notitie gerapporteerd.

Ecologische setting

Het plangebied is gelegen in de Bullepolder tussen de nieuwbouwwijk Blitsaerd aan de noordoostkant van Leeuwarden. Het sluit aan bij de westelijke grens van het Natura 2000-gebied Grote Wielen (figuur 1). De beoogde locatie voor de zonnepanelen ligt tegen de westelijke begrenzing van het Natura 2000-gebied. Het plangebied wordt aan de zuidzijde begrensd door de N355.

De aanleg van het zonnepark kan in potentie lokaal en op enige afstand beschermde waarden beïnvloeden. De belangrijkste daarvan zijn naar ons oordeel:

1. Het Natura 2000 gebied Grote Wielen en de externe werking van de bescherming ten aanzien van soorten waarvoor dit gebied is aangewezen.
2. Ecologische Hoofdstructuur (NNN).
3. Ganzenfoerageergebied – direct gekoppeld aan N2000
4. Weidevogelkerngebied en weidevogelkansgebied
5. Beschermde soorten in de zin van de Flora en faunawet.

Hieronder worden bovengenoemde aspecten nader toegelicht.

Natura 2000 gebied Grote Wielen

Het Natura 2000 gebied Grote Wielen is aangewezen voor een aantal soorten.

- H1134 Bittervoorn (*Rhodeus amarus*)
- H1318 Meervleermuis (*Myotis dasycneme*)
- H1340 Noordse woelmuis (*Microtus oeconomus arenicola*)

Broedvogels:

- A119 Porseleinhoen (*Porzana porzana*)
- A151 Kempfaan (*Philomachus pugnax*)
- A295 Rietzanger (*Acrocephalus schoenobaenus*)

Trekvogels:

- A045 Brandgans (*Branta leucopsis*)
- A041 Kolgans (*Anser albifrons*)
- A050 Smient (*Anas penelope*)
- A156 Grutto (*Limosa limosa*)

Een aantal trekvogels is behalve met het gebied zelf, ook verbonden met het omliggende gebied. Dit doet dienst als foerageergebied. De meervleermuis maakt gebruik van een vliegroute over de Bonkevaart, direct naast het plangebied. Om het gebied de Grote Wielen ligt een zone met open gebied, die de westelijke grens van

het gebied scheidt van de stad Leeuwarden. Dit open gebied is functioneel als bufferzone die de rust in het gebied, die noodzakelijk is voor de natuurwaarden, waarborgt. Het westelijke deel van deze zone is mogelijk voor een deel nog een wezenlijk onderdeel van het foerageergebied van de ganzen en eenden uit het N2000 gebied.

Ecologische hoofdstructuur

Het gebied de Grootte Wielen maakt ook deel uit van het Natuurnetwerk Nederland, (NNN), in Fryslân EHS geheten. De waarden (wezenlijke waarden) van de EHS sluiten aan op de waarden als Natura 2000-gebied, en de aanwezigheid van beschermde of bijzondere soorten of biotopen. Dit wordt aangevuld met gedefinieerde beheertypen, en waarden als rust, openheid duisternis e.d. conflicten die met de wezenlijke waarden van de EHS

Ganzenfoerageergebied

Het plangebied maakt geen deel uit van aangewezen algemeen ganzenfoerageergebied (website provincie Fryslân). Wel is het plangebied aan de noordzijde direct tegen de begrenzing van ganzenfoerageergebied gelegen.

Weidevogelkansgebied

Afgaand op de informatie in de Weidevogelnota van de provincie Fryslân, maakt het plangebied geen deel uit van weidevogelkansgebied. Wel ligt er weidevogelkansgebied aan de noordzijde van het plangebied.

Beschermde soorten in de zin van de Flora en faunawet.

In de omgeving van het plangebied komt een aantal beschermde soorten voor. Van belang kunnen zijn:

- Broedvogelsoorten
- Waterspitsmuis
- Otter
- Licht beschermde zoogdiersoorten
- Licht beschermde amfibieën

Belangrijkste knelpunten

Een project als de aanleg van een zonnepark kan de volgende effecten hebben op de aanwezige natuurwaarden.

- Ruimtebeslag met verlies van habitat
- Verstoring effect - Dit kan optreden tijdens zowel de aanleg als de gebruiksfase van het zonnepark.

Verstoring kan tijdens de aanlegfase uitgaan van menselijke beweging en het gebruik van machines. Ook van de constructie en de aanwezigheid van de panelen zelf kan een verstoring uitgaan. Over de grootte van deze effecten is echter nog niet veel bekend. Gedacht kan worden aan de visuele verstoring die van de constructie zelf uitgaat, maar ook aan bijvoorbeeld de weerspiegeling/schittering die uitgaat van de panelen, wanneer de zon daarop weerkaatst wordt.

Natura 2000 gebied Grootte Wielen

Ten aanzien van habitatsoorten is een verstoring effect mogelijk ten aanzien van de vliegroute van Meervleermuis tussen de stad Leeuwarden en de Grootte Wielen. Dit speelt alleen als de vliegroute over de Bonkevaart wordt onderbroken door

bijvoorbeeld lichtuitstraling van verlichting. Dit is niet waarschijnlijk op basis van het plan. Wat betreft Noordse woelmuis wordt geen probleem verwacht, omdat het plangebied geen deel uitmaakt van leefgebied van deze soort. Ook is er geen uitstralend effect richting mogelijk geschikte gebieden.

Ten aanzien van de broedvogels Porseleinhoen, Kempphaan en Rietzanger geldt dat deze in de Groote Wielen zelf zullen broeden op daarvoor geschikte plaatsen. Het plangebied is ongeschikt als broedgebied voor deze soorten. Uitstralende effecten zijn ook niet erg waarschijnlijk, omdat de verstoring die uitgaat van de panelen niet tot in potentieel geschikt gebied reikt, wat betreft Porseleinhoen en Kempphaan. Broedbiotoop voor de Rietzanger is mogelijk aanwezig in de rand van het N2000 gebied. Het is onwaarschijnlijk dat Rietzanger verstoord wordt door de aanwezigheid van de panelen.

De trekvogels Brandgans, Kolgans en Smient kunnen gebruik maken van het plangebied of het aangewezen foerageergebied ten noorden ervan. Visuele verstoring kan een verkleining van het beschikbare foerageergebied met zich meebrengen. Dit zal doorgerekend moeten worden wat betreft een eventuele vermindering van draagkracht. Voor de Grutto is het gebied niet van groot belang als foerageergebied. De openheid van het gebied is wel van belang voor de waarde van in de omgeving gelegen foerageergebied. Mogelijk is hier dus ook ten aanzien van de Grutto een externe werking aan de orde.

De Meervleermuis maakt gebruik van een vliegroute over de Bonkevaart, direct naast het plangebied.

Om het gebied de Groote Wielen ligt een zone met open gebied die de westelijke grens van het gebied scheidt van de stad Leeuwarden. Dit open gebied is functioneel als bufferzone die de rust in het Natura 2000 gebied waarborgt die noodzakelijk is voor de natuurwaarden.

Ecologische hoofdstructuur

Ten aanzien van de EHS treden geen directe effecten op soorten en habitat op anders dan al besproken bij N2000 en bij beschermde soorten. Wel wordt de openheid van het aanliggende EHS gebied aangetast.

Ganzenfoerageergebied

Van de constructie kan een verstrend effect uitgaan op het ganzenfoerageergebied, dat daardoor verkleind wordt. Dit leidt tot oppervlakteverlies. De consequenties hiervan moeten worden doorgerekend, mede in het kader van de instandhoudingsdoelen voor N2000 gebied Groote Wielen.

Weidevogelkansgebied

In de nabije omgeving liggen gebieden met potentie als weidevogelgebied. Het plangebied zelf is geen waardevol weidevogelgebied. De uitstralende werking van het zonnepark kan echter effecten hebben op de omgeving en mogelijk ook op weidevogelkansgebied ten noorden van het gebied.

Beschermde soorten in de zin van de Flora en faunawet.

In de omgeving van het plangebied komt een aantal beschermde soorten voor.

- Ten aanzien van broedvogels kan gezegd worden dat het hier waarschijnlijk zal gaan om vogelsoorten met een niet jaarrond beschermde nestplaats. Vermijden van verstoring tijdens de broedtijd is dan voldoende. Het is

waarschijnlijk dat de aanwezigheid van soorten zal veranderen door de verandering in het landschap.

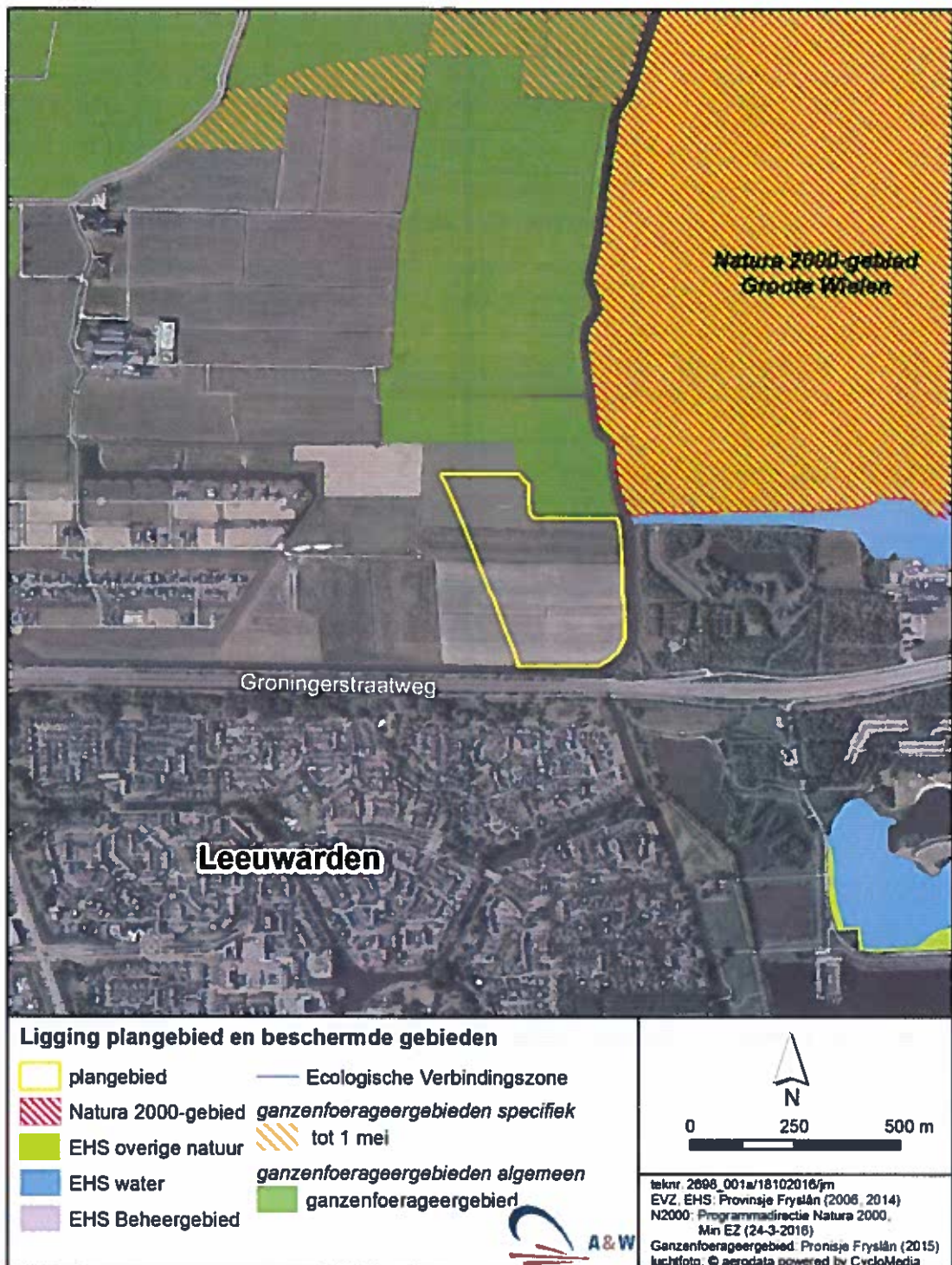
- Waterspitsmuis is een soort die zijn biotoop voornamelijk heeft in de randen van wateren en sloten. Wanneer leefgebied wordt aangetast moet gecompenseerd worden. De kans op voorkomen is aanwezig. Verstoring door de aanwezigheid van de panelen is naar ons oordeel niet waarschijnlijk.
- Otter komt voor in de Grootte Wielen. Deze soort is erg gevoelig voor verstoring. In de aanlegfase kan dit een factor zijn die meespeelt, in de gebruiksfase lijkt de verstoring minimaal uit te stralen naar de Grootte Wielen.
- Het kan zijn dat leefgebied van licht beschermde zoogdieren (muizen, haas, mol e.d.) verdwijnt of verandert. Deze soorten zijn vrijgesteld van ontheffing.
- Het kan zijn dat leefgebied van licht beschermde amfibieën (Kleine watersalamander, bruine kikker e.d.) verdwijnt of verandert. Deze soorten zijn vrijgesteld van ontheffingsplicht bij ruimtelijke ontwikkeling.

Conclusies en advisering

In het verleden is de openheid van het tussengebied tussen de uitbreiding van Leeuwarden bewust als waarborg gesteld voor het behoud van rust in het Natura 2000-gebied Grootte Wielen. Het plangebied valt precies in de destijds bepaalde bufferzone. Wanneer de bouwplannen aan de noordoostzijde van Leeuwarden geheel worden uitgevoerd, en tevens het zonnepark wordt gerealiseerd, is van een bufferzone geen sprake meer. Dit heeft mogelijk een negatief effect op de westelijke grens van het N2000-gebied.

Uit het bovenstaande blijkt tevens dat enkele knelpunten (kunnen) optreden ten aanzien van beschermde waarden. Nader onderzoek naar het voorkomen van enkele beschermde soorten is noodzakelijk. Wat betreft N2000 is er mogelijk een extern effect ten aanzien van foerageergebied van wintervogels, dat nader onderzocht zal moeten worden. Ten aanzien van de EHS zijn geen directe knelpunten. Mogelijk wordt de openheid van de EHS aangetast door de aanwezigheid van zonnepanelen in de omgeving.

Wij adviseren om een gesprek aan te gaan met de Provinsje Fryslân (het bevoegd gezag ten aanzien van N2000, EHS en Ganzenfoerageergebied) over genoemde relevante punten. Waarschijnlijk zal er ten aanzien van instandhoudingsdoelen voor eenden en ganzen nader onderzoek noodzakelijk zijn. Ook kan de provincie een oordeel geven over de wenselijkheid tot nadere beschouwing van het effect op weidevogelkans- of kerngebied. Bij uitvoering van de plannen zal een nader onderzoek nodig zijn naar de beschermde fauna in het gebied.

Figuur 1
Ligging plangebied ten opzichte van N2000-gebied, EHS(NNN) en ganzenfoerageergebied.

Ecologische beoordeling in verband met de planontwikkeling voor de mogelijke aanleg van Zonnepark Blitsaerd

Opdrachtgever CV Blitsaerd
Referentie Hoop, P. de, 2016. Ecologische beoordeling in verband met de planontwikkeling voor de mogelijke aanleg van Zonnepark Blitsaerd. A&W-notitie 2698-2. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

Projectcode 2698bli
Status Definitief
Datum 12 januari 2017
Projectleider R. Strijkstra
Autorisatie R. Strijkstra

Inhoud

1. Inleiding
2. Situatieschets en plannen
3. Gebiedsbescherming en beoordeling
4. Soortbescherming en beoordeling
5. Conclusies
Literatuur

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv

Suderwei 2
9269 TZ Feanwâlden
tel. 0511 – 474764
email: info@altwym.nl
website: www.altwym.nl

1. Inleiding

In verband met de planontwikkeling voor de mogelijke aanleg van Zonnepark Blitsaerd, heeft CV Blitsaerd aan Altenburg en Wymenga gevraagd om een ecologisch onderzoek uit te voeren. Er is ecologisch onderzoek nodig om te bepalen of de ingrepen een conflict kunnen veroorzaken met de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur.

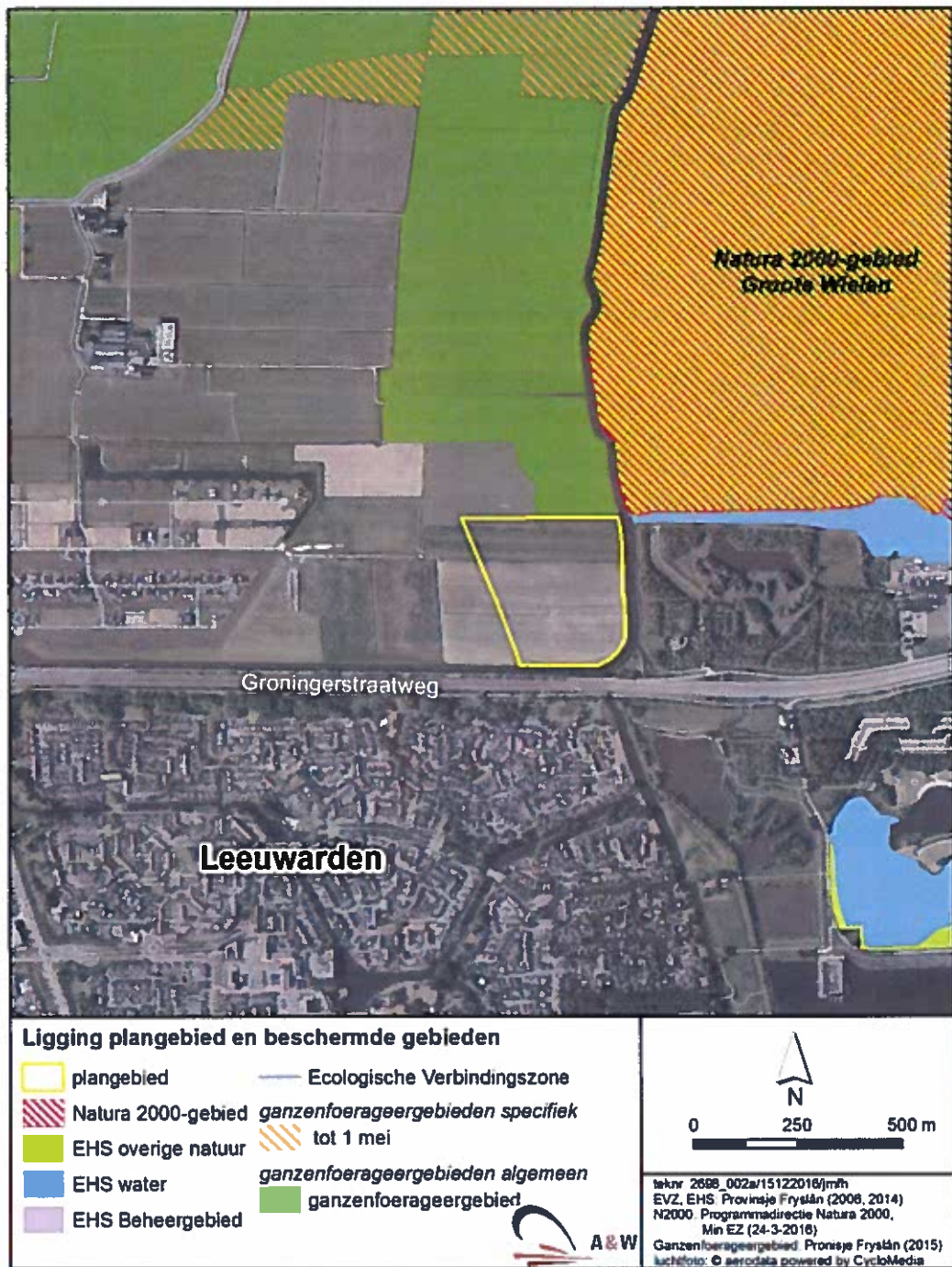
Het doel van het onderzoek is een ecologische quickscan, waarin de effecten van de plannen worden beoordeeld in het kader van de vigerende natuurwetgeving. Dit betreft vanaf 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (die de Natuurbeschermingswet, Flora- en faunawet en Boswet heeft vervangen) en de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (Natuurnetwerk Nederland voormalige Ecologische Hoofdstructuur). Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel aanvullend onderzoek.

In onderhavige notitie zijn de resultaten van het ecologisch onderzoek gepresenteerd. Dit onderzoek is gebaseerd op twee benaderingswijzen. Ten eerste zijn recente bronnen geraadpleegd (verspreidingsatlassen, overzichtswerken, onderzoeksrapporten en websites). Een belangrijke bron die we gebruiken is de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna). Deze bronnen zijn opgenomen in de literatuurlijst en worden verder niet meer in de tekst vermeld. Ook zijn resultaten uit eerder door ons uitgevoerd onderzoek in de directe omgeving gebruikt. Op basis van genoemde bronnen is bepaald of wettelijk beschermde natuurwaarden in het plangebied aanwezig zijn (of dat daar mogelijkheden voor zijn). Een veldbezoek heeft niet plaatsgevonden, in verband met het feit dat voldoende kennis voorhanden was.

Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

2. Situatieschets en plannen

CV Blitsaerd is van plan om een Zonnepark te realiseren in de Bullepolder (figuur 1). Het plangebied is gelegen aan de noordoostkant van Leeuwarden tussen de nieuwbouwwijk Blitsaerd en Natura 2000-gebied de Grootte Wielen. In de huidige situatie bestaat het plangebied uit grasland. Om de Grootte Wielen ligt in de huidige situatie een zone met open gebied. Dit open gebied is functioneel als bufferzone die de rust in het gebied, die noodzakelijk is voor de natuurwaarden, waarborgt. Het plangebied ligt in deze bufferzone.

Figuur 1. Ligging plangebied ten opzichte van N2000-gebied, EHS(NNN) en ganzenfoerageergebied.

3. Gebiedsbescherming en beoordeling

In Nederland zijn de meeste beschermde gebieden beschermd volgens de Wet natuurbescherming of regelgeving omtrent het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS). Omdat de Provincje Fryslân de oude benaming EHS gebruikt in plaats van NNN,

zullen we verder in deze notitie de term EHS aanhouden. Daarnaast kunnen gebieden ook worden beschermd vanwege hun natuurwaarden via verordeningen of het bestemmingsplan.

3.1 Natuurbeschermingswet/Wet natuurbescherming

Uit de kaartgegevens over wettelijk beschermde gebieden blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van Natura 2000-gebied. Het meest dichtbijgelegen Natura 2000-gebied is de Groote Wielen dat op ca. 20 m van het plangebied ligt. Gezien deze kleine afstand zijn er als gevolg van het voornemen mogelijk negatieve effecten te verwachten op het Natura 2000-gebied. Het is onwaarschijnlijk dat de voor het Natura 2000-gebied aangewezen broedvogelsoorten (Porseleinhoen, Kemphaan en Rietzanger) gebruik maken van het plangebied om te broeden. In de smalle rietzone langs de oever van het plangebied wordt de Rietzanger niet als broedvogel verwacht. Deze heeft namelijk lijnvormige vegetaties nodig, zoals rietkragen langs oevers met een minimum breedte van 5 meter (Natuurbeheerplan Groote Wielen). Ook voor Porseleinhoen en Kemphaan is het biotoop ongeschikt om te broeden. Het is niet uit te sluiten dat broedvogelsoorten waarvoor de Groote Wielen zijn aangewezen het plangebied of de nabije omgeving gebruiken om te foerageren. Hetzelfde geldt voor de trekvogels waarvoor de Groote Wielen zijn aangewezen, (Brandgans, Kolgans, Smient en Grutto). Het plangebied is mogelijk een wezenlijk onderdeel van het foerageergebied van de ganzen en eenden uit het Natura 2000-gebied. De bovengenoemde vogelsoorten zijn gevoelig voor verschillende bronnen van verstoring waaronder verstoring door licht tijdens de schemer en nacht (synbiosys).

De Groote Wielen zijn ook aangewezen voor de Meervleermuis. Deze soort foerageert voornamelijk boven water. Hierbij hebben ze voorkeur voor grote, open wateroppervlakken. De watergang (de Alddeel/Bonkefeart) die het plangebied aan de zuid- en oostkant begrenst is bijvoorbeeld een geschikt wateroppervlak. De Meervleermuis maakt tevens gebruik van een vliegroute over de Alddeel/Bonkefeart. Een zonnepark inclusief inrichting en gebruik zou de Meervleermuis potentieel kunnen verstoren door bijvoorbeeld lichtuitstraling. De zonnepanelen geven zelf geen licht, licht kan wel een onderdeel zijn van de inrichting van een zonnepark. Lichtuitstraling kan de jacht minder efficiënt en effectief maken. Vanaf lichtsterktes van meer dan 0,5 lux mijden ze al het gebied. De lichtsterkte tijdens volle maan en heldere hemel bedraagt tot 0,25 lux. De effectafstand hangt af van onder andere de lichtsterkte, daarom kan een algemene afstand niet worden gegeven. Gezien de hoge mate van gevoeligheid wordt voor Meervleermuis wel 1 km aangehouden. Uit de effectenindicator van Synbiosys blijkt dat de Meervleermuis zeer gevoelig is voor verstoring door licht, maar ook gevoelig door andere optische verstoring. Er is een kans dat (Meer)vleermuizen de individuele zonnepanelen -wanneer ze horizontaal geplaatst worden- aanzien voor water. Hierdoor kunnen ze pogingen doen om van de panelen te drinken. Waarschijnlijk leren de vleermuizen na een aantal pogingen dat de zonnepanelen geen wateroppervlak zijn.

Voor de Meervleermuis en de vogelsoorten is er mogelijk een ecologische relatie tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied.

Voor Porseleinhoen, Kemphaan, Rietzanger, Brandgans, Kolgans, Smient en Grutto zijn er mogelijk negatieve effecten op het Natura 2000-gebied als gevolg van externe werking. Er treedt daarom mogelijk een conflict op met de Wet natuurbescherming. Om een conflict met de Wet natuurbescherming aan te tonen dan wel uit te sluiten is nader onderzoek nodig. Het gaat hier om onderzoek naar het gebruik van het plangebied door de voor het Natura 2000-gebied aangewezen (vogel)soorten. Voor Meervleermuis ontstaat er geen conflict met de Wet natuurbescherming mits er geen verstoring van de aanwezige vliegroute is. Het is daarvoor noodzakelijk dat de plannen niet resulteren in lichtuitstraling op de Alddeel/Bonkefeart.

3.2 Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

De Provinsje Fryslân heeft gebieden aangewezen die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur. Het plangebied maakt geen deel uit van de EHS. Het gebied de Grootte Wielen dat op ca 20 m van het plangebied ligt maakt wel onderdeel uit van de EHS. De waarden (wezenlijke waarden) van de EHS sluiten aan op de waarden als Natura 2000-gebied, en de aanwezigheid van beschermde of bijzondere soorten of biotopen. Dit wordt aangevuld met gedefinieerde beheertypen, en waarden als rust, openheid duisternis e.d. De aard en omvang van de beoogde werkzaamheden leiden mogelijk tot negatieve effecten ten aanzien van het EHS-gebied. Het plaatsen van zonnepanelen kan van invloed zijn op het functioneren van de EHS. De panelen kunnen namelijk effect hebben op de openheid van de EHS. Daardoor is minder oppervlakte EHS geschikt voor bijvoorbeeld vogels om te foerageren en te broeden. Hoewel voor de EHS geen externe werking is gedefinieerd, is er waarschijnlijk wel een effect.

De conclusie van de beoordeling is derhalve, dat de beoogde ingrepen mogelijk een conflict veroorzaken met het de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS, zoals opgenomen in de Verordening Romte van de Provinsje Fryslân.

3.3 Overige vormen van gebiedsbescherming

Ganzenfoerageergebied

Het plangebied maakt geen deel uit van aangewezen ganzenfoerageergebied (website provinsje Fryslân). Wel ligt het plangebied aan de noordzijde direct tegen de begrenzing van ganzenfoerageergebied. Er is een gerede kans dat de plannen een negatief effect hebben op foeragerende ganzen. Bij luchthaven Schiphol worden zonnepanelen gebruikt om terreinen ongeschikt te maken voor ganzen. Na inrichting is het gebied zelf ongeschikt voor ganzen om te foerageren. Dit zal mogelijk ook resulteren in verstoring van ganzen in het ganzenfoerageergebied. Daarnaast kunnen de zonnepanelen zorgen voor schittering. De effecten van schittering op ganzen zou nader onderzocht moeten worden.

Weidevogelkansgebied

Uit de informatie in de Weidevogelnota van de provinsje Fryslân blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van weidevogelkansgebied. Wel ligt er weidevogelkansgebied aan de noordzijde van het plangebied op ca. 250 m afstand. De plannen hebben mogelijk door uitstralende werking (optische verstoring door schittering en het silhouet) een negatief effect op het gebruik van het weidevogelkansgebied door weidevogels.

Conclusies

De conclusie is dat de beoogde herinrichting mogelijk stuit op bezwaren vanuit de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming.

4. Soortbescherming en beoordeling

Vanaf 1 januari 2017 is de soortbescherming in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Aan de nieuwe Wet natuurbescherming (wnb) zijn verschillende lijsten met soorten en hun beschermingsregime gekoppeld.

Gezien de ligging van het plangebied aan de rand van Natura 2000 gebied en de EHS is het mogelijk dat er soorten aanwezig zijn die beschermd zijn volgens de Wet

natuurbescherming. Hieronder is beschreven welke beschermde soorten mogelijk in het plangebied voorkomen en welke consequenties dit heeft voor de beoogde maatregelen.

4.1 Planten

Het plangebied bestaat uit grasland in agrarisch gebruik. De vegetatie duidt op voedselrijke omstandigheden daardoor is het plangebied ongeschikt voor wettelijk beschermde plantensoorten en plantensoorten van de Rode lijst. In de omgeving van het plangebied komen de volgens de Flora- en faunawet (die tot 1 januari 2017 geldig was) licht beschermde Brede wespenorchis en Zwanenbloem voor. Daarnaast zijn recentelijk (2015) de middelzwaar beschermde Ruig klokje en Waterdrieblad in de directe omgeving van het plangebied aangetroffen. Deze soorten zijn echter volgens de Wet natuurbescherming niet meer beschermd. Wel staat Waterdrieblad op de Rode lijst als gevoelig. De genoemde soorten zijn aangetroffen buiten het plangebied en worden ook niet in het plangebied verwacht.

Om deze reden veroorzaakt de herinrichting geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van planten.

4.2 Ongewervelde diersoorten

Gezien het ontbreken van geschikt biotoop, is het onwaarschijnlijk dat er in het plangebied beschermde ongewervelde diersoorten voorkomen.

De beoogde herinrichting veroorzaakt daarom geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van ongewervelde diersoorten.

4.3 Vissen

Er lopen meerdere sloten door het gebied. Waarschijnlijk staan deze indirect in verbinding met de Friese boezem. Mogelijk komen de volgens de Flora- en faunawet (die tot 1 januari 2017 geldig is) beschermde Kleine modderkruiper en Bittervoorn voor in het gebied. Deze zijn echter volgens de Wet natuurbescherming niet meer beschermd. Wel blijft wat deze soorten betreft de Zorgplicht van kracht. Bij het dempen van sloten dient rekening gehouden te worden met bijvoorbeeld vissen. Op ca 1,8 km van het plangebied is in 2016 een volgens de Wet natuurbescherming beschermde Grote modderkruiper aangetroffen. Echter voldoen de sloten in het plangebied niet aan de habitateisen van de soort. Daardoor worden in het gebied geen volgens de Wet natuurbescherming beschermde vissoorten verwacht.

De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van vissen.

4.4 Amfibieën

Het plangebied en de directe omgeving is in principe geschikt als leefgebied voor diverse vrijstellingssoorten, zoals Gewone pad, Bruine kikker en Kleine watersalamander. Deze vrijstelling geldt voor bepaalde soorten die onder artikel 3.10 vallen.

Geschikt leefgebied voor niet voor ruimtelijke ontwikkeling vrijgestelde amfibieënsoorten onder de Wet natuurbescherming is niet aanwezig. Rugstreeppad en Heikikker komen wel voor in het Natura 2000-gebied, maar deze worden in het plangebied niet verwacht. Er zijn in het plangebied namelijk geen poelen aanwezig, en het grasland is te droog voor de Heikikker.

De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van amfibieën.

4.5 Reptielen

Het plangebied bevat geen geschikt leefgebied voor reptielen. Ook ligt het plangebied buiten het verspreidingsgebied van reptielen. Het is daarom onwaarschijnlijk dat deze reptielensoorten gebruik maken van het plangebied.

Er ontstaat daarom geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde reptielen.

4.6 Vogels

Het plangebied is door de aanwezigheid van bosschages en rietzomen geschikt voor vogels om te nestelen. Ook is het mogelijk dat er in het grasland vogels tot broeden komen.

Algemeen

Bij werkzaamheden moet volgens de Wet natuurbescherming rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. De Wet natuurbescherming kennen geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is, dat verstoord kan worden. Verstoring van broedgevallen is niet toegestaan en hiervoor wordt in principe ook geen ontheffing verleend.

Er zijn verschillende mogelijkheden om conflicten met de Wet natuurbescherming ten aanzien van broedende vogels te voorkomen. Werkzaamheden buiten het broedseizoen uitvoeren, is de meest zekere optie. Een alternatief is om werkzaamheden voor aanvang van het broedseizoen te beginnen, zodat broedpogingen in het werkgebied achterwege blijven door de verstoring tijdens de werkzaamheden. Er dient tevens te worden voorkomen dat tijdens werkzaamheden in het broedseizoen alsnog broedgevallen ontstaan die kunnen worden verstoord. Dit is mogelijk door geen geschikte plaatsen voor nesten te laten ontstaan, door bijvoorbeeld bouw materiaal of snoeiafval goed af te dekken. Mochten er toch vogels tot broeden komen en door de werkzaamheden worden verstoord, dan ontstaat er een conflict met de Wet natuurbescherming en moeten de verstorende werkzaamheden gestaakt worden tot na de broedperiode van de betreffende soort(en).

Jaarrond beschermde nestplaatsen

Buiten het broedseizoen vallen de meeste nestplaatsen niet onder de bescherming van de Wet natuurbescherming, maar een aantal vogelsoorten maakt gedurende het gehele jaar gebruik van de nestplaats of keert jaarlijks terug op dezelfde plaats bijvoorbeeld. Hun nesten en de functionele leefomgeving daarvan zijn daarom het gehele jaar beschermd. Vanaf 26 augustus 2009 geldt een aangepaste, indicatieve lijst van soorten met jaarrond beschermde nestplaatsen. Deze lijst wordt mogelijk in de toekomst aangepast maar wordt voorlopig aangehouden. Soorten waarvan de nestplaats jaarrond zijn beschermd, zijn niet binnen het plangebied waargenomen. Het is bovendien onwaarschijnlijk dat eventueel in de omgeving aanwezige jaarrond beschermde nestplaatsen en hun functionele leefomgeving worden beïnvloed door de herinrichting.

Conclusie

De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van vogels, mits broedende vogels en hun nesten niet worden verstoord. Hierboven is beschreven hoe aan deze voorwaarden kan worden voldaan.

4.7 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn beschermd door de Wet natuurbescherming. Ze worden alle vermeld in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Hierdoor gelden voor deze soorten striktere beoordelingscriteria bij ontheffingsaanvragen dan bij beschermde soorten die niet zijn vermeld in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Vanwege deze specifieke aandacht wordt aan vleermuizen een aparte paragraaf besteed, de overige zoogdiersoorten zijn beschreven in § 4.8.

In de omgeving van het plangebied komt een aantal vleermuissoorten voor, namelijk Watervleermuis, Meervleermuis, Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Rosse vleermuis, Laatvlieger en Tweekleurige vleermuis. Voor vleermuizen zijn drie onderdelen van het leefgebied te onderscheiden die van groot belang zijn voor de functionaliteit van het leefgebied. Deze zijn: verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes. Hieronder zijn deze drie elementen besproken.

Verblijfplaatsen

In de zomerperiode hebben vleermuizen in Nederland hun verblijfplaatsen voornamelijk in gebouwen en bomen. Tijdens de winter verblijven zij onder andere in gebouwen, bomen, bunkers en kelders. In het plangebied zijn geen potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Buiten het plangebied staan bomen die potentieel geschikt kunnen zijn als verblijfplaats. Omdat deze bomen niet worden verwijderd zijn er geen effecten te verwachten op verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen.

Foerageergebied

Het plangebied en de directe omgeving ervan kunnen deel uitmaken van het foerageergebied van enkele vleermuissoorten (zoals, Laatvlieger, Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis). Door de herinrichting zullen mogelijk (beperkte) veranderingen optreden ten aanzien van potentieel geschikt foerageergebied. Het grasland dat nu dienst kan doen als foerageergebied, wordt mogelijk aangetast. De effecten van zonnepanelen op vleermuizen zijn niet goed bekend (zie paragraaf 3.1), wel kan het gebruik van licht een foerageergebied voor vleermuizen ongeschikt maken. Voor de betreffende soorten is overigens in de omgeving voldoende alternatief foerageergebied aanwezig.

Vliegroutes

Vleermuizen volgen lijnvormige landschapselementen in het landschap (zoals bomenrijen, rietkragen en het stratenpatroon), waarlangs zij zich kunnen oriënteren bij verplaatsingen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. De lijnvormige landschapselementen in het plangebied zoals sloten en rietkragen blijven intact. Wanneer er verlichting aangebracht wordt kunnen aanwezige vliegroutes onbruikbaar worden. Om deze redenen mag worden geconcludeerd, dat de functionaliteit van de in de omgeving aanwezige vliegroutes gewaarborgd blijft mits er geen verstorende verlichting aangebracht wordt. (Buiten)verlichting die uitstraalt over het wateroppervlak van de Alddeel/Bonkefeart is een belangrijk risico. Wanneer deze lichtverstoring echter in voldoende mate wordt voorkomen, kan deze aanwezige vliegroute in stand blijven en veroorzaakt de beoogde herinrichting in dezen geen conflict met de Wet natuurbescherming.

Conclusies

Er treedt geen conflict op met de Wet natuurbescherming ten aanzien van verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen mits er rekening wordt gehouden met verlichting. Verblijfplaatsen zijn in het plangebied niet aanwezig, tevens is er voldoende alternatief foerageergebied aanwezig.

4.8 Overige zoogdieren

Soorten met vrijstelling in verband met ruimtelijke ontwikkeling

Uit verspreidingsgegevens van zoogdieren blijkt dat in de omgeving van het plangebied diverse volgens artikel 3.10 Wnb beschermde soorten voorkomen waarvoor een vrijstelling geldt, zoals de Egel en verschillende (spits)muizensoorten, zoals Bosmuis, Huisspitsmuis en Rosse woelmuis. Door de herinrichting van het gebied gaat mogelijk (tijdelijk) een deel van het leefgebied van dergelijke zoogdiersoorten verloren. Onder de Wet natuurbescherming zijn dergelijke soorten beschermd (artikel 3.10). Dergelijke soorten staan op de lijst van de Provincie Fryslân met voor ruimtelijke ontwikkeling vrijgestelde soorten.

Vanwege de vrijstelling veroorzaakt de beoogde herinrichting om deze reden geen conflict met de Flora- en faunawet en de Wet natuurbescherming.

Beschermde soorten zonder vrijstelling

De omgeving van het plangebied biedt geschikte biotopen voor zoogdiersoorten die in de nieuwe Wet natuurbescherming vallen onder artikel 3.5 en 3.10. Voor deze categorie soorten geldt geen vrijstelling. Zoogdiersoorten die beschermd zijn en in de omgeving van het plangebied voorkomen zijn Noordse woelmuis, Otter en de Waterspitsmuis (vleermuizen zijn apart behandeld in paragraaf 4.7).

De Noordse woelmuis wordt in het plangebied niet verwacht door de droge omstandigheden en (met uitzondering van de oevers) lage vegetatie.

Mogelijk maakt de Otter gebruik van het plangebied om er te foerageren. Voor de Otter is er in de omgeving voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. Er kan niet uitgesloten worden dat er verblijfplaatsen van Otter aanwezig zijn in het plangebied. De verblijfplaats van een Otter kan per dag verschillen. Daarnaast blijven de oevers van het plangebied intact. Daarom is er geen conflict met de Wet natuurbescherming.

In de omgeving van het plangebied komt de Waterspitsmuis voor. De Waterspitsmuis is onder andere aangetroffen in de Grote Wielen voor (Melis, 2012). Recentelijk is de soort ook in de Kleine Wielen aangetroffen. Het plangebied is tevens geschikt als leefgebied van Waterspitsmuis, vooral door de aanwezigheid van oevers met goed ontwikkelde water- en oevervegetaties. Wanneer deze soort aanwezig is, veroorzaken de beoogde werkzaamheden een conflict met de Wet natuurbescherming. Daarom wordt aangeraden om veldonderzoek uit te laten voeren om te bepalen of daarvan sprake is. Dit onderzoek dient plaats te vinden na de voortplantingsperiode van deze soort, dus wanneer de populatiegrootte tijdelijk is toegenomen. De meest geschikte onderzoeksperioden liggen in augustus en september. Buiten deze periode kan een onderzoek ook plaatsvinden echter met een hogere onderzoeksinspanning omdat de trefkans kleiner is. De resultaten van het onderzoek zijn bepalend voor de eventuele vervolgstappen volgens de Wet natuurbescherming, zoals een ontheffingsaanvraag. Wanneer de oeverzone (het leefgebied van de Waterspitsmuis) gespaard blijft is nader onderzoek naar de aanwezigheid van de soort niet nodig. Wel is het dan noodzakelijk om in het veld nader te bepalen hoe groot de zone is die potentieel geschikt is voor de soort, zodat de werkzaamheden buiten de zone plaats kunnen vinden en er geen verstoring optreedt.

Conclusie

Indien de werkzaamheden leiden tot aantasting van potentieel geschikt leefgebied van de Waterspitsmuis, dan is nader veldonderzoek nodig om te bepalen of de soort hier ook daadwerkelijk aanwezig is.

Een conflict met de Wet natuurbescherming kan bij voorhand worden voorkomen door de werkzaamheden, bijvoorbeeld grondverzet, buiten het potentiële leefgebied van de Waterspitsmuis uit te voeren. Wel dient dan aan de hand van een veldbezoek te worden bepaald hoe ver de oeverzone reikt waar de Waterspitsmuis zijn leefgebied heeft.

5. Conclusies

Deze ecologische beoordeling leidt tot de volgende conclusies:

Gebiedsbescherming

De bouw van een zonnepark tussen de woonwijk Blitsaerd en de Grootte Wielen veroorzaakt mogelijk een conflict met de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming (Wet natuurbescherming). In het verleden is de openheid van het tussengebied tussen de uitbreiding van Leeuwarden bewust als waarborg gesteld voor het behoud van rust in het Natura 2000-gebied Grootte Wielen. Het plangebied valt precies in de destijds bepaalde bufferzone. Wanneer de bouwplannen aan de noordoostzijde van Leeuwarden geheel worden uitgevoerd, en tevens het zonnepark wordt gerealiseerd, is van een bufferzone geen sprake meer. Dit heeft mogelijk een negatief effect op de westelijke grens van het N2000-gebied. Om een conflict met de Wet natuurbescherming aan te tonen dan wel uit te sluiten is nader onderzoek nodig. Onderzoek naar het gebruik van het plangebied en de omgeving door de voor het Natura 2000-gebied aangewezen vogelsoorten en de effecten van de inrichting van het plangebied op Meervleermuis.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

Mogelijk wordt de openheid van de EHS aangetast door de aanwezigheid van zonnepanelen in de omgeving. Voor de EHS is geen externe werking gedefinieerd. Mogelijk is er wel een negatief effect. De beoogde herinrichting veroorzaakt daarom mogelijk een conflict met het beschermingsregime van de EHS, zoals opgenomen in de Verordening Romte van de Provincie Fryslân. Geadviseerd wordt om hierover in overleg te treden met het bevoegd gezag.

Overige vormen van gebiedsbescherming

De beoogde herinrichting stuit mogelijk op bezwaren vanuit de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming (ganzenfoerageergebied en weidevogelkansgebied).

Soortbescherming

De herinrichting veroorzaakt mogelijk een conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van Waterspitsmuis. Er is onderzoek nodig om te bepalen hoe breed de oeverzone is waarbinnen de Waterspitsmuis zijn leefgebied heeft. Mocht door het uitvoeren van werkzaamheden leefgebied van Waterspitsmuis verloren gaan, dan is een veldonderzoek naar de aanwezigheid van Waterspitsmuis noodzakelijk om na te gaan of er een conflict is met de Wet natuurbescherming.

De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van vogels, mits broedende vogels en hun nesten niet worden verstoord. In paragraaf 4.6 is beschreven hoe aan deze voorwaarden kan worden voldaan.

Advies vervolprocedure

Wij adviseren om een gesprek aan te gaan met de Provinsje Fryslân (het bevoegd gezag ten aanzien van Natura 2000, EHS, Ganzenfoerageergebied, Weidevogelkansgebied en soortbescherming) over genoemde relevante punten. Waarschijnlijk zal er ten aanzien van instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied de Grootte Wielen nader onderzoek noodzakelijk zijn. Ook kan de provincie een oordeel geven over de wenselijkheid tot nadere beschouwing van het effect op weidevogelkans- of kerngebied. Bij uitvoering van de plannen zal een nader onderzoek nodig zijn naar de beschermde fauna in het gebied.

Literatuur

- Arcadis, 2014. Effectsafstanden Natura 2000-gebieden Veluwe en Rijntakken
Delft, J.J.C.W. van, J. Kranenbarg, A. de Bruin & P. Frigge 2015. Waarnemingenoverzicht
2014. Bijlage bij RAVON 59, jaargang 17 nummer 4. RAVON, Nijmegen.
- Melis, J. 2012. Werkatlas Zoogdieren van Friesland. Januari 2012. Zoogdieratlas.nl
Friesland
- Provincie Fryslan 2014 - Beheerplan Groote wielen
- Russo, D., Cistrone, L., and Jones, G. (2012) Sensory ecology of water detection by bats: a
field experiment. *PLoS ONE*. 7(10): e48144

Websites

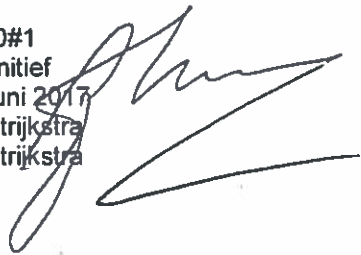
- NDFF - Nationale databank Flora en Fauna
Synbiosys

Betekenis graslanden beoogd Zonneparkveld Blitsaerd

Opdrachtgever Wind Vastgoedontwikkeling NV
Referentie Bruinzeel, L.W. 2017. Betekenis graslanden beoogd zonneparkveld
Blitsaerd. 2860 #1. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek,
Feanwâlden.

Projectcode 2860#1
Status Definitief
Datum 29 juni 2017
Projectleider R. Strijkstra
Autorisatie R. Strijkstra

Inhoud

1. Inleiding
 2. Voorgenomen plannen
 3. Natura 2000-gebied Grote Wielen
 4. Uitgangspunten
 5. Resultaten
 6. Overwegingen en discussie
 7. Conclusie
- Literatuur

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv

Suderwei 2, 9269 ZR Feanwâlden
tel. 0511 – 474764, fax 0511 – 472740
email: info@altwym.nl
website: www.altwym.nl

1. Inleiding

Wind Vastgoedontwikkeling NV is voornemens de bouw van een Zonnepark te realiseren. Vanuit de Provincie Fryslân zijn aanvullende vragen geformuleerd (kenmerk 01415172 van de Prov. Frl.) in relatie tot vergunningverlening in het kader van de wet Natuurbescherming. Het betreft hier aanvullende ecologische informatie waaruit naar voren komt wat de gevolgen van de voorgenomen plannen zijn op aangewezen vogelsoorten van Natura 2000-gebied De Grootte Wielen. Deze notitie voorziet daarin.

Altenburg & Wymenga presenteert in deze notitie de resultaten van een onafhankelijk ecologisch onderzoek. Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

2. Voorgenomen plannen

De voorgenomen activiteit gaat gepaard met de onttrekking van in totaal 46.275m² (4,6 ha) regulier grasland. Dit gebied ligt buiten ganzenfoerageergebied en buiten de (fysieke) grenzen van het Natura 2000-gebied (figuur 1).

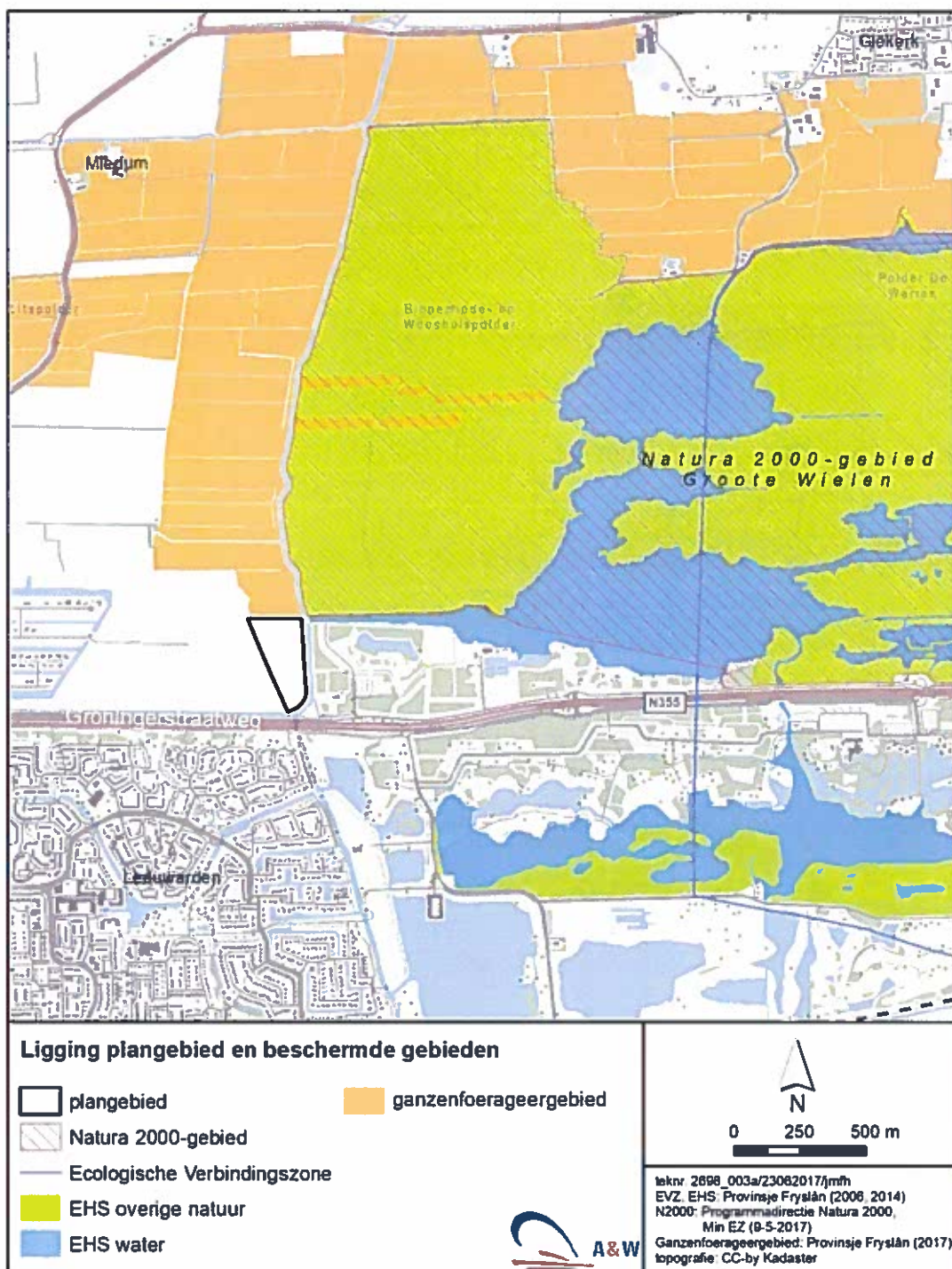
3. Natura 2000-gebied Grootte Wielen

Het Natura 2000 beschermingsdoel is wat betreft vogels ondermeer gedefinieerd als behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 13.900 Kolganzen (seizoensmaximum), 11.800 Brandganzen (seizoensmaximum) en 1.300 Smienten (seizoensgemiddelde). Het gebied heeft voor de Smient een slaapplaatsfunctie en een foerageerfunctie. Voor de Kol- en Brandganzen en de Grutto (seizoensmaximum van 670 vogels) heeft het gebied alleen een slaapplaatsfunctie (tabel 1).

Tabel 1 Instandhoudingsdoelen van Natura 2000 gebied De Grootte Wielen

Instandhoudingsdoelstellingen		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.	Draagkracht aantal vogels	Draagkracht aantal paren
<u>Habitatsoorten</u>							
H1134	Bittervoorn	-	=	=	=		
H1318	Meervleermuis	-	=	=	=		
H1340	*Noordse woelmuis	-	>	>	=		
<u>Broedvogels</u>							
A119	Porseleinhoen	-	=	=			4
A151	Kemphaan	-	>	>			10
A295	Rietzanger	-	=	=			220
<u>Niet-broedvogels</u>							
A041	Kolganzen	+	=	=		13.900	(max)
A045	Brandganzen	+	=	=		11.800	(max)
A050	Smient	+	=	=		1.300	(gem)
A156	Grutto	-	=	=		670	(max)

In het Natura 2000 beheerplan (December 2013) wordt geconcludeerd dat de nagestreefde aantallen ganzen de laatste jaren ongeveer worden aangetroffen en stabiel zijn. Tevens wordt geconcludeerd dat de slaapplekken ook de komende jaren voldoende kwaliteit en capaciteit bieden om te voldoen aan de instandhoudingsdoelen (Provincie Fryslân 2013, Natura beheerplan Grootte Wielen p164).

Figuur 1 Ligging plangebied

In het verleden is veel onderzoek verricht naar de ganzendraagkracht van de Grootte Wielen, uit dit onderzoek bleek dat in de omgeving (op vliegafstand van de slaapplaatsen) voldoende grasland beschikbaar is voor ganzen. Hiervan werd slechts een klein deel intensief benut door ganzen, de overige delen werden veel minder benut (Bos & Wymenga 2002). In het beheerplan wordt geconcludeerd dat er geen reden is om aan te nemen dat het aanwezige oppervlak cultuurgrasland en de kwaliteit van het daar aanwezige gras beperkend zijn voor de ganzen die overnachten in het Grootte Wielengebied.

De aantallen Smienten zijn stelselmatig beneden het gestelde doel voor deze soort. In het beheerplan werd gesteld dat dit samenhangt met de ontwikkeling van de provinciale natte EHS waardoor er buiten de traditionele gebieden nieuwe gebieden beschikbaar kwamen. Een andere oorzaak kan gelegen zijn in het feit dat de Smient tegenwoordig noordelijker in Europa overwintert.

De aantallen Grutto's bevinden zich de laatste jaren ruim boven het gestelde doel (met seizoensmaxima van respectievelijk 1020, 1050 en 1650 over de seizoenen 2012/2013, 2013/2014 en 2014/2015). Daarnaast zijn Grutto's in de periode dat ze de slaapplaatsen frequenter minder afhankelijk van grasland. Ze foerageren in deze periode ook in open ondiep water. Een effect op Grutto-slaapplaatsen wordt op voorhand uitgesloten.

Externe werking

Voor het realiseren van de instandhoudingsdoelen is het niet alleen van belang dat binnen de grenzen van het Natura 2000-gebied rust en voedsel is gegarandeerd. Sommige soorten maken gebruik van foerageergronden in de omgeving van het Natura 2000-gebied. Aantasting van deze foerageergronden -buiten de fysieke grenzen van het Natura 2000 gebied- kan in theorie de draagkracht van het Natura 2000 gebied aantasten (de zogenaamde 'externe werking').

De kernvraag in deze toetsing is of binnen de actieradius van de slaap of rustplaatsen van de Smient en binnen de actieradius van de ganzenslaapplaatsen voldoende voedsel beschikbaar is na onttrekking van het grasland in het plangebied aan het totale graslandareaal.

4. Uitgangspunten

Actieradius smient. Lebret (1959) beschrijft voor de Friese situatie een maximaal gemeten afstand van 10 km voor Smienten. We hanteren een maximale afstand van 10km tussen slaapplaats en foerageergronden.

Actieradius ganzen. Voor ganzen wordt algemeen een afstand van 5 km gehanteerd. Binnen die afstand kunnen graslanden optimaal benut worden. Daarbuiten kan grasland ook benut worden, maar is het rendement (verhouding foerageeropbrengst en vliegafstand van de slaapplaats) minder gunstig.

Beschikbaar grasland. Het totale oppervlak beschikbaar grasland binnen de actieradius van de vogels is afleidbaar uit de basis registratie gewaspercelen.

Afname grasland. Het totale areaal grasland dat direct verloren gaat in het plangebied is berekend op grond van de aangeleverde informatie van de initiatiefnemer, we gaan er vanuit dat het gehele plangebied niet langer geschikt is voor herbivore watervogels. We gaan er vanuit dat de zonnepanelen geen versturende werking hebben op nabijgelegen percelen,

dus ook niet op het ganzenfoerageergebied, omdat ze niet zicht-belemmerend zijn en omdat ze weinig bescherming kunnen bieden aan predatoren.

Berekening afname. Bij de berekening van de relatieve afname van het grasland areaal is de afname uitgedrukt als fractie van het beschikbare grasland. Nb: In beide gevallen (dus voor zowel het plangebied als het totale areaal, dus teller en noemer) wordt uitgegaan van het bruto areaal. We houden geen rekening met het feit dat langs wegen het grasland minder wordt benut, tevens houden we geen rekening met het feit dat graslanden kunnen verschillen in kwaliteit; variërend van zeer geschikt (Natura 2000 gebied), geschikt en onverstoorde (ganzenfoerageergebied) tot geschikt en mogelijk verstoord (regulier grasland).

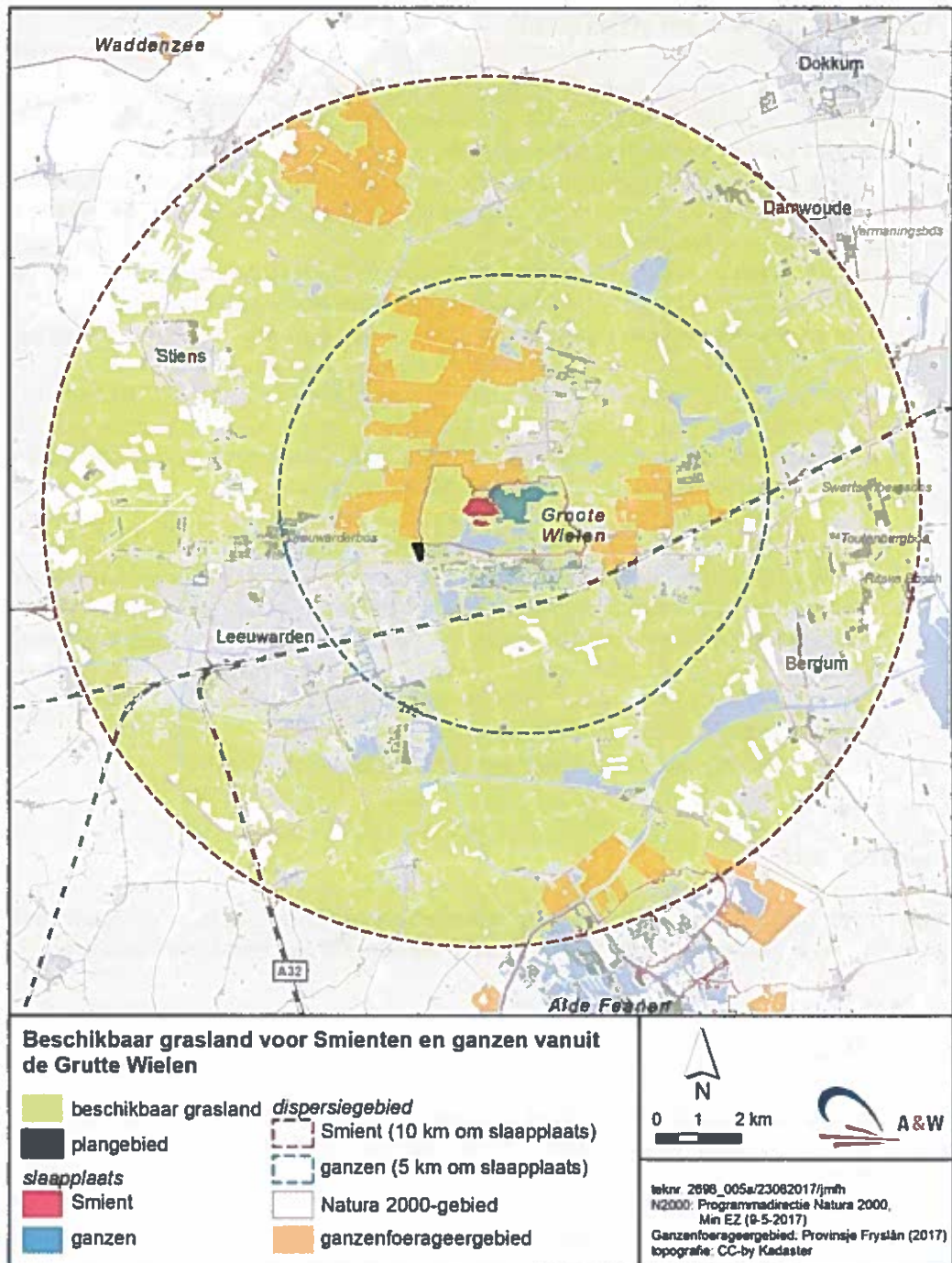
Het plangebied ligt aan de oostzijde tegen parkachtige struweel aan en wordt aan de zuidzijde begrensd door de Groningerstraatweg (N355). Smienten, ganzen en Grutto's zullen dit perceel deels weinig benutten vanwege de versturende werking van de weg en vanwege de predatie kans (of de perceptie daarvan) de uitgaat van het nabijgelegen park. Het deel van het plangebied dat effectief benut kan worden door herbivore watervogels is daardoor aanmerkelijk kleiner dan de omvang van het gehele plangebied. Veldbiologen van A&W passeren dit gebied vaak en er worden in het plangebied weinig herbivore watervogels gezien (Y. van der Heide *pers. comm.*). We kunnen concluderen, mede gezien de geschiktheid van andere percelen in de wijde omgeving, dat de benutting van het plangebied relatief laag zal zijn.

5. Resultaten

Voor aanleg van het zonnepaneelveld is in het gebied 24.962 hectare grasland aanwezig voor de Smient en 8.512 hectare voor ganzen (tabel 1). Door de ingreep verliezen Smienten die slapen in de Groote Wielen 0,02% van het foerageerareaal. Door de ingreep verliezen ganzen (Kolganzen en Brandganzen) 0,05% van het foerageerareaal (tabel 1). Dit verlies is vanuit ecologische perspectief verwaarloosbaar.

Tabel 1 Beschikbaar grasland voor Smienten (in hectares, op afstand 0-10km van de rustplaats) en voor Ganzen (in hectares, op afstand 0-5km van de slaappleats), uitgesplitst naar: Natura 2000 gebied, ganzenfoerageergebied en regulier grasland. Weergegeven is het totale areaal grasland voor en na de ingreep. Het verlies bedraagt voor beide 4,6 ha (regulier grasland).

Type gebied:	Optimaal beschikbaar voor Smienten (afstand 0-10km)	Optimaal beschikbaar voor ganzen en Smienten (afstand 0-5km)
Natura 2000	628 ha	461 ha
Ganzenfoerageergebied	3.049 ha	2.341 ha
Regulier	21.285 ha	5.711 ha
Totaal (voor ingreep)	24.962 ha	8.512 ha
verlies	4,6 ha (0,02%)	4,6 ha (0,05%)
Totaal (na ingreep)	24.957 ha (99,98%)	8.508 ha (99,95%)

Figuur 2. Beschikbaarheid grasland binnen de actieradius van de Smient (rode cirkel) en de ganzen (blauwe cirkel)

6. Overwegingen en discussie

- Smienten, ganzen en Grutto's zullen het plangebied weinig benutten vanwege de versturende werking van de weg en vanwege de predatie kans (of de perceptie daarvan) uitgaat van het nabijgelegen park.
- De voorgenomen activiteit gaat gepaard met de onttrekking van 4,6 hectare regulier grasland. Dit gebied ligt buiten ganzenfoerageergebied en buiten de (fysieke) grenzen van het Natura 2000-gebied.
- Door de ingreep verliezen Smienten die slapen in de Grootte Wielen 0,02% van het foerageerareaal. Dit is vanuit ecologische perspectief een verwaarloosbaar deel.
- Door de ingreep verliezen ganzen (kol en brandganzen) 0,05% van het foerageerareaal. Dit is vanuit ecologisch perspectief een verwaarloosbaar deel.
- De aanwezige Smienten en ganzen zijn na het installeren van het zonnepaneelveld aangewezen op foerageergebied dat respectievelijk 99,98% en 99,95% van de oorspronkelijke omvang is. Dit leidt niet tot lagere aantallen of hogere dichtheden ganzen en Smienten in het Natura 2000-gebied en de omgeving.
- Bij de berekening van de relatieve afname van het grasland areaal is de afname uitgedrukt als fractie van de totale hoeveelheid beschikbaar grasland. In beide gevallen (dus voor zowel het plangebied als het totale areaal, dus teller en noemer) wordt uitgegaan van het bruto areaal. Het feit dat we 1) geen rekening houden met het gegeven dat langs drukke wegen het grasland minder wordt benut vanwege verstoring 2) dat graslanden kunnen verschillen in kwaliteit, is niet van invloed op onze uitkomst. Het plangebied vertegenwoordigt voor herbivore watervogels een ondergemiddelde waarde in de omgeving.
- Deze berekeningswijze is daarmee een conservatieve schatting.

7. Conclusie

Op grond van bovenstaande overwegingen is een effect op Smient, Kolgans en Brandgans (en Grutto) uitgesloten en er is dus met zekerheid geen sprake van een significant effect.

Literatuur

Bos, D & E. Wymenga 2002. De mogelijke gevolgen van woningbouw in de Bullepolder voor ganzen in het Grootte Wielengebied. A&W rapport 538, Altenburg & Wymenga, Veenwouden.

Lebret, T., 1959. De dagelijkse verplaatsingen tussen dagverblijf en nachtelijk voedselgebied bij Smienten in enige terreinen in het Lage Midden van Friesland. *Ardea*, 47, 199-210

Provincie Fryslân 2013, Natura beheerplan Grootte Wielen.

16 OKT. 2017

nummer 1-016457

Van: Kerssies, Ilka <i.kerssies@fryslan.nl>
Verzonden: dinsdag 18 juli 2017 9:11
Aan: Hans La Faille
CC: Wagenaar, Fokke
Onderwerp: vervolgprocedure vergunningaanvraag Zonnepark Blitsaerd (ons kenmerk 1388016)

Beste Hans la Faille,

Op vrijdag 30 juni hebben we de aanvullende informatie ontvangen inzake de vergunningaanvraag zonnepark Blitsaerd (kenmerk 1388016), dd. 20 januari 2017. In het licht van de hiervoor vermelde aanvraag en de nu aangeleverde aanvullende gegevens is duidelijk dat door de aanleg van het zonnepark Blitsaerd geen overtredingen dan wel significant negatieve effecten zijn te verwachten op de mogelijk aanwezige beschermde soorten en instandhoudingsdoelstellingen. Van een vergunning met voorwaarden hoeft dan ook geen sprake te zijn.

Voor de verdere behandeling van uw vergunningaanvraag zijn er nu verschillende opties:

1. U kunt uw aanvraag om een vergunning (dd 20 januari 2017) intrekken;
2. U kunt een besluit krijgen op uw vergunningaanvraag, waarbij het gaat om een positieve weigering (geen reden voor vergunning);
3. U kunt een verzoek doen voor een bestuurlijk rechtsoordeel (beoordeling) waarbij u uw vergunningaanvraag intrekt, maar wel een schriftelijk reactie van ons vraagt op de werkwijze en aanleg van het zonnepark.

Graag hoor ik van u van welke optie u gebruik wilt maken.

Met vriendelijke groet,
Ilka Kerssies

Vergunningverlener flora en fauna	provinsje fryslân provincie fryslân
Team Groene Regelgeving	Tweebaksmarkt 52 (bezoekersadres)
06-15901161	Postbus 20120, 8900 HM Leeuwarden
i.kerssies@fryslan.nl	www.fryslan.nl

.....
 •
 Tink oan it miljeu foar 't jo beslute dizze mail te printsjen / Denk aan het milieu voor u besluit deze mail te printen

 •

<< Disclaimer >>

Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.
Provincie Fryslân

Oan dit berjocht kinne gjin rjochten ûntliend wurde.
Provinsje Fryslân

Verleende omgevingsvergunning voor het realiseren van een zonnepanelenveld bij Blitsaerd

Van donderdag 26 oktober 2017 tot en met donderdag 7 december 2017 ligt de verleende omgevingsvergunning ex artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, onder 3° van de Wabo voor het realiseren van een zonnepanelenveld in de zuidoostelijke hoek van Blitsaerd, grenzend aan de Bonkefeart / Alddeel te Leeuwarden, kadastraal bekend gemeente Leeuwarden sectie M nummer 847 (deels), met bijbehorende stukken ter inzage.

Ontwikkeling

De aanvraag voorziet in het realiseren van een zonnepanelenveld van ca. 3.3 hectare netto groot. Het betreft hier een grondopstelling met een bouwhoogte van maximaal 2 meter. Ter plaatse geldt het bestemmingsplan "Tusken Moark en Ie". Het oprichten van een zonnepanelenveld, maar ook het gebruik van de gronden ten behoeve van de opwekking van energie, is niet passend binnen de regels van dit bestemmingsplan.

Inzage

De omgevingsvergunning met bijbehorende stukken kunt u inzien:

- in het Stads kantoor, Oldehoofsterkerkhof 2, Leeuwarden (op werkdagen van 8.30 tot 17.00 uur en op donderdag tot 19.30 uur). Hier kunt u ook vragen stellen over het plan en de procedure
- via <https://www.leeuwarden.nl/nl/ruimtelijke-plannen>.

Beroep

Bent u het niet eens met deze verleende omgevingsvergunning? Dan kunt u beroep instellen bij de Rechtbank Noord-Nederland, Afdeling bestuursrecht, Postbus 150, 9700 AD Groningen. U kunt alleen beroep instellen:

- van 27 oktober 2017 tot en met 7 december 2017;
- als u belanghebbende bent en een zienswijze tegen de ontwerp-omgevingsvergunning hebt ingediend;

- als u belanghebbende bent en aantoont dat u redelijkerwijs niet in staat bent geweest tijdig zienswijzen bij het college in te dienen.

Voorlopige voorziening

Hebt u beroep ingesteld, dan kunt u tijdens de beroepstermijn een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Nederland, Postbus 150, 9700 AD Groningen. Dit kan alleen in spoedeisende zaken.

Het besluit treedt de dag na afloop van de beroepstermijn in werking. Als binnen de beroepstermijn een verzoek om voorlopige voorziening is ingediend, treedt het besluit niet in werking voordat op dat verzoek is beslist.